

Családi istentisztelet

A családi istentisztelet felépítése

I. ELŐKÉSZÜLET

HARANGOZÁS, BEVONULÓ ÉNEK
KÖSZÖNTÉS
GYÓNÁS (BŰNVALLÁS ÉS FELOLDOZÁS)

II. BEVEZETŐ RÉSZ

BEVEZETŐ ZSOLTÁR (INTROITUS) VAGY GYÜLEKEZETI ÉNEK
KRISZTUS IMÁDÁSA (KYRIE)
DICSŐÍTÉS (GLORIA IN EXCELSIS)
A NAP IMÁDSÁGA (KOLLEKTA)

III. IGEI RÉSZ

[IGEOLVASÁS]
[AZ ÜNNEP ÉNEKE]
IGEHIRDETÉSI ALAPIGE, IGEHIRDETÉS
HITVALLÁS (CREDO)
HIRDETÉS ÉS ÁLTALÁNOS KÖNYÖRGÉS

IV. ÚRVACSORAI RÉSZ

[ÚRVACSORAI ÉNEK]

[AZ ÚRVACSORA BEVEZETÉSE (SURSUM CORDA)]

NAGY HÁLAADÓ IMÁDSÁG (PREFATIO)

SZENT, SZENT, SZENT! (SANCTUS)

ÚRVACSORAI IMÁDSÁG ÉS SZERZÉSI IGÉK

MIATYÁNK

AZ ÚR BÉKESSÉGE (PAX)

ISTEN BÁRÁNYA (AGNUS DEI)

KRISZTUS TESTÉNEK ÉS VÉRÉNEK VÉTELE (COMMUNIO)

IMÁDSÁG (POSTCOMMUNIO)

V. BEFEJEZÉS

KÜLDÉS, ÁLDÁS

ZÁRÓ ÉNEKVERS

Családi istentisztelet

A családi istentisztelet a gyülekezet egész közösségének olyan istentiszteleti formája, amelyen különös figyelmet fordítunk a gyermekes családokra. Felépítése a vasárnapi és ünnepi istentiszteleti rendet követi. Családi istentiszteletet tarthatunk tehát alkalmanként a gyülekezet „főistentisztelete” helyett vagy amellett, más időpontban. Ebbe a rendbe is beilleszthető keresztelés, tanévkezdéskor pedig az iskolába indulók megáldása.

A családi istentisztelet igeszakaszait szabadon választhatjuk az LK adott vasárnapra szóló perikópáiból, esetleg – ha az istentisztelet tervezett témája úgy kívánja – máshonnan is. Az egyházi év folyamatára ilyenkor is legyünk figyelemmel.

Ha a családi istentisztelet nem a gyülekezet „főistentiszteletét” helyettesíti, rendjének összeállításában nagyobb szabadságunk van.

21. A családi istentisztelet rendje

I. ELŐKÉSZÜLET

A családi istentiszteleten különösen is fontos, hogy a résztvevők minél szélesebb körét – gyerekeket, tizenéves fiatalokat és felnőtteket egyaránt – bevonjuk a szolgálatba. Ezt időben, nagy odafigyeléssel kell előkészíteni. A harangozás alatt a lelkész a szolgálattelévőkkel együtt a sekrestyében imádkozik.

A harangozás végeztével a gyülekezet feláll, és a GyLK-ból választott éneket énekli a szolgálattelévők bevonulása alatt.

BEVONULÓ ÉNEK

Az ének végeztével a gyülekezet helyet foglal.

KÖSZÖNTÉS

Lelkész: Az Atya, + Fiú, Szentlélek nevében.

Gyülekezet: **Ámen.**

A lelkész köszönti a gyülekezetet, és röviden tájékoztatja a résztvevőket az istentisztelet menetéről.

GYÓNÁS (BŰNVALLÁS ÉS FELOLDOZÁS)

(Ha az istentisztelet témája hangsúlyozottan bűnbánati, a gyónási rész az igehirdetéshez is kapcsolódhat.)

Gyónótükör

A lelkész és/vagy a lektor(ok) felolvassák a tízparancsolatot, a jézusi nagy parancsolatot és az apostoli intést. (A jézusi parancsolat nem hagyható el!) A lelkész ehhez rövid magyarázatot fűzhet, és bűneink megvallására szólít fel. Ezután a gyülekezet állva közösen mondja a bűnvalló imádságot:

Bűnvallás

Lelkész és gyülekezet: *Vallom előtted, szent és igaz Isten, hogy vétkeztem ellened és embertársaim ellen gondolattal, szóval és cselekedettel. Sok jót elmulasztottam, sok rosszat elkövettem. Nem vagyok méltó kegyelmedre, méltó vagyok ítéletedre. Hoz-*

zád fordulok mégis: nincs más reményésem. Szent Fiadért, az Úr Jézus Krisztusért kérlek: légy hozzám irgalmas, és bocsásd meg bűnömet.

Vagy:

Gyülekezet/lelkész: Szerető mennyei Atyám! Bánom, hogy nem a szeretet parancsa szerint éltem. Sok olyat mondtam és tettem, amely megszórt, megbántott másokat és téged is. Letértem utadról, de szeretnék újra közel lenni hozzád. Bocsásd meg bűneimet Jézus Krisztusért, aki testvérünk lett. Hallgasd meg kérésemet; hiszem és tudom, hogy szeretsz engem.

Gyülekezet: Ámen.

Vagy:

Itt néhány másodperc csend tartható. Ezt követően a lelkész és a gyülekezet párbeszéd formában megvallja bűneit, és Istenhez fordul kegyelemért.

Lelkész: Megvallom előtted, Istenem, és előttetek, testvéreim, hogy vétkeztem gondolattal, szóval és cselekedettel. Sok jót elmulasztottam, sok rosszat elkövettem. Bánom bűnömet. Küzdök ellene. Kérlek benneteket, imádkozzatok értem Urunkhoz, Istenünkhöz.

Gyülekezet: A mindenható és kegyelmes Isten könyörüljön rajtad, bocsássa meg bűnödöt, és vezessen az örök életre.

Lelkész: Ámen.

Gyülekezet: Megvallom előtted, Istenem, és előttetek, testvéreim, hogy vétkeztem gondolattal, szóval és cselekedettel. Sok jót elmulasztottam, sok rosszat elkövettem. Bánom bűnömet. Küzdök ellene. Kérlek benneteket, imádkozzatok értem Urunkhoz, Istenünkhöz.

Lelkész: A mindenható és kegyelmes Isten könyörüljön rajtatok, bocsássa meg bűnötöket, és vezessen benneteket az örök életre.

Gyülekezet: Ámen.

Kegyelemhirdetés, feloldozás

Lelkész: Isten, a mi mennyei Atyánk Jézust küldte a földre, hogy megmentsen minket a bűn hatalmából. Ő meghallgatja imádságunkat, és megbocsátja bűneinket. Örömmel és békével ajándékoz meg minket.

Áldásra emelt kézzel folytatja:

Az ő rendelése szerint hirdetem bűneitek bocsánatát az Atya, + Fiú, Szentlélek nevében.

[Hálaadó imádság

A lelkész vagy az egyik lektor hálaadó imádságot olvashat:

Lelkész/lektor: Köszönjük, mennyei Atyánk, hogy megbocsátottad vétkeinket. Segíts, hogy szeretni tudjuk egymást! Segíts, hogy jobban figyeljünk szavadra!

Gyülekezet: Ámen.]

II. BEVEZETŐ RÉSZ

BEVEZETŐ ZSOLTÁR (INTROITUS) VAGY GYÜLEKEZETI ÉNEK

A szolgálattevők egyike az egyházi évnak megfelelő zsoltárt olvas, vagy a gyülekezet közösen zsoltárt/zsoltárparafrázist énekel.

Az olvasott zsoltárhoz a gyülekezet a GyLK-ból a Szentháromságot dicsőítő énekverset énekel.

KRISZTUS IMÁDÁSA (KYRIE)

A lelkész az egyházi évnak megfelelő Kyrie-imádságot olvassa (lásd: 9. fejezet), amelynek minden mondatához a gyülekezet a rövid Kyrie eléneklésével csatlakozik.

Gyülekezet:

U - ram, ir - gal - mazz! Krisz - tus, ke - gyel - mezz! U - ram, ir - gal - mazz!

Vagy:

A lelkész a Kyrie-imádságot olvassa, amelyet gyülekezeti énekvers követ a GyLK-ból.

DICSŐÍTÉS (GLORIA IN EXCELSIS)

A gyülekezet feláll.

Lelkész: Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség, és az emberekhez jóakarát!

A gyülekezet Laudamust énekel a GyLK-ból.

A dicsőítés után a gyülekezet helyet foglal.

A NAP IMÁDSÁGA (KOLLEKTA)

[*Lelkés:* Az Úr legyen veletek!

Gyülekezet: **És a te lelkeddel!**]

Lelkés: Imádkozzunk!

A lelkész rövid imádságot olvas, melyben hálát ad Istennek az élet ajándékáért, és kérés formájában összefoglalja az istentisztelet központi gondolatait.

... az Úr Jézus Krisztus által, aki veled és a Szentlélekkel Isten, él és uralkodik mindörökkön-örökké.

Gyülekezet: **Ámen.**

III. IGEI RÉSZ

A családi istentiszteleten nagy szabadsággal alakíthatjuk az igei részt. Elengedhetetlen azonban, hogy a vasárnap evangéliuma elhangozzék akkor is, ha nem az az igehirdetés alapigéje. Az igehirdetésnek sokféle formája lehetséges: például, kis jelenetekkel illusztrálhatjuk mondanivalónkat; kérdésekkel, egyszerűbb feladatokkal aktivizálhatjuk a gyermekeket. Ugyanakkor szem előtt kell tartani, hogy a családi istentisztelet a felnőtt gyülekezeti tagok istentisztelete is: legyen mindenképpen néhány olyan mondat az igehirdetésben, amely a felnőttekhez szól. A családi istentiszteletek igei részének javasolt rendje a következő:

[IGEOLVASÁS]

[AZ ÜNNEP ÉNEKE]

IGEHIRDETÉSI ALAPIGE, IGEHIRDETÉS

Ha a gyónás az igehirdetést követi, a hitvallást a feloldozás után mondjuk.

HITVALLÁS (CREDO)

A hitvallást helyettesítheti a Szentháromságot dicsőítő ének is (EÉ 248–253). A gyülekezet a hitvallást állva mondja vagy énekl.

HIRDETÉS ÉS ÁLTALÁNOS KÖNYÖRGÉS

Az előre megírt hirdetésben tájékoztatjuk a gyülekezetet a közelmúlt és a közeljövő gyülekezeti eseményeiről. Az általános könyörgésben a hirdetés témái is megjelennek. Helyes, ha az

általános könyörgést a lelkész imádsága vezeti be és zárja le, az egyes kéréseket pedig a gyülekezet tagjai olvassák.

Az általános könyörgést összevonhatjuk a hirdetéssel is: ilyenkor a hirdetést egy lektor olvassa, és egy-egy szakasza után a lelkész vagy egy másik lektor rövid, kérő imádságot mond, majd a lelkész röviden imádkozik az egész kereszténységért és az egész világot.

[Ha a családi istentiszteleten nincs úrvacsora, itt következnek az Úrtól tanult imádság, az áldás és a záróének.]

IV. ÚRVACSORAI RÉSZ

A családi istentiszteletek úrvacsorai rendje nem különbözik az ünnepi istentiszteleten használt rendtől, nyelvezete azonban egyszerűbb.

[ÚRVACSORAI ÉNEK]

[AZ ÚRVACSORA BEVEZETÉSE (SURSUM CORDA)]

[*Lelkész:* Az Úr legyen veletek!

Gyülekezet: **És a te lelkeddel!**

Lelkész: Emeljük fel szívünket!

Gyülekezet: **Fölemeljük az Úrhoz!**

Lelkész: Adjunk hálát az Úrnak, a mi Istenünknek!

Gyülekezet: **Méltó ez és igaz!**]

NAGY HÁLAADÓ IMÁDSÁG (PRAEFATIO)

Ha a bevezető párbeszéd elmarad:

[*Lelkész:* Emeljük fel szívünket az Úrhoz, és magasztaljuk az ő szent nevét!]

Lelkész: Méltó vagy a dicséretre, Istenünk!

Köszönjük, hogy hozzád jöhetünk.

Te szeretsz minket, és csodálatos világot adtál nekünk.

Te szeretsz minket, és Jézust, egyetlen Fiadat adtad nekünk.

Szeretsz minket, és jóságoddal táplálsz.

Hálát adunk mennyei ajándékaidért, és dicsérő énekünkkel csatlakozunk az angyalokhoz és a mennyei seregekhez:

SZENT, SZENT, SZENT! (SANCTUS)

A gyülekezet Sanctust énekel a GyLK-ból.

ÚRVACSORAI IMÁDSÁG

Lelkész: Mennyei Édesatyánk! Te javunkra teremtetted a világot. Szereteted jeléül Fiadat, Jézust küldted a földre, hogy mindannyiunk barátja és megmentője legyen. Ő segített a rászorulókon, sőt jó pásztorként életét áldozta értünk. Meghalt a kereszten, hogy mi a bűnbocsánat örömét kaphassuk. Feltámadt, hogy mi is vele élhessünk örökre. Ő adta az úrvacsorát nekünk, és így egy családdá lehetünk.

SZERZÉSI IGÉK

Lelkész: A mi Urunk, Jézus Krisztus azon az éjszakán, amelyen elárultatott, kezébe vette a kenyeret, hálát adott, megtörte, tanítványainak adta, és ezt mondta: Vegyétek, egyétek, ez az én testem, + amely tiértetek adatik. Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!

Hasonlóképpen, miután vacsorált, kezébe vette a kelyhet is, hálát adott, nekik adta, és ezt mondta: Igyatok ebből mindnyájan, ez a kehely az új szövetség az én véremben, + amely tiértetek és sokakért kiontatik bűnök bocsánatára. Ezt cselekedjétek, valamennyiszer isszátok az én emlékezetemre!

MIATYÁNK

Lelkész: Mennyei Atyánk! Együtt örvendezünk, és közösen adunk hálát mindazért, amit Jézus tett értünk. Add nekünk Szentlelkedet, hogy hittel vegyük Jézus testét és vérét az úrvacsorában! Hálát adunk ajándékoskodásért, és mint családod tagjai közösen így imádkozunk:

A gyülekezet a lelkész vezetésével együtt mondja.

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved, jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is. Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek. És ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól, mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Ámen.

AZ ÚR BÉKESSÉGE (PAX)

Lelkés: Az Úr békessége legyen mindenkor veletek!

[*Gyülekezet:* **És a te lelkeddel!**

Lelkés: Köszöntsük egymást a békesség jelével.

Gyülekezet: **Legyen békesség köztünk mindenkor!]**

A Paxot a gyülekezet tagjai egymás felé fordulva mondják („Békesség néked!”), és kézfogással adják tovább. A Pax után a gyülekezet helyet foglal.

ISTEN BÁRÁNYA (AGNUS DEI)

A gyülekezet Agnus Dei éneket énekel a GyLK-ból.

KRISZTUS TESTÉNEK ÉS VÉRÉNEK VÉTELE (COMMUNIO)

Lelkés: Jézus hív minket: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan!”

A még nem konfirmált gyermekek is az oltárhoz térdelhetnek, ahol kézrátétellel áldást kapnak: „Jézus Krisztus teste érted is halálra adatott”; „Jézus Krisztus vére érted is kiontatott”.

Elbocsátáskor:

Lelkés: Jézus Krisztus Urunk erősítsen bennünket a hitben, a reménységben és a szeretetben! Menjetekek békével!

IMÁDSÁG (POSTCOMMUNIO)

Lelkés: Hálát adunk, mennyei Atyánk, az úrvacsora ajándékáért! Köszönjük szeretetedet. Segítség, hogy életünkben közel lehessünk tehozzád, és közel lehessünk egymáshoz is! Vezess minket utunkon!

Hallgass meg minket, Jézus Krisztusért!

Gyülekezet: **Ámen.**

KÜLDÉS, ÁLDÁS

A lelkész a saját szavaival a krisztusi küldetésről szól, vagy az ünnepi istentisztelet elbocsátó szavait mondja.

A lelkész a gyülekezet felé fordul.

Lelkész: Testvéreim! Menjetek, és hirdessétek az Úr halálát és feltámadását! Tanúskodjatok szeretetéről! Megízleltétek a bűnbocsánat örömét, építsétek hát a testvéri közösséget az emberek között megbocsátással és áldozatos szeretettel!

A lelkész az ároni vagy a szentháromsági áldást mondja.

[*Lelkész:* Isten népe!]

Lelkész: Az Úr áldjon meg és őrizzen meg téged! Az Úr világosítsa meg az ő arcát terajtad, és könyörüljön rajtad! Az Úr fordítsa az ő arcát tefeléd, + és adjon neked békességet!

Vagy:

Áldjon meg titeket a mindenható Isten, az Atya és + a Fiú és a Szentlélek!

Gyülekezet: **Ámen.**

ZÁRÓ ÉNEKVERS

A gyülekezet záró éneket énekel a GyLK-ból.